

Komunisti mi bránili odejít, tak jsem emigroval

Trojnásobný mistr extraligy **Tomáš Kapusta** poznal Messiera, Rusnáka, Růžičku, Hlinku, Nedomanského. Premiéru si odbyl proti Haškovi

deník
Daniel Ostrčilík
redaktor
daniel.ostrcilik@denik.cz

Long Beach – „Emigroval jsem do Kanady s brašnou plnou iluzí,“ popisoval své pocity **TOMÁŠ KAPUSTA** v obsáhlém dopise rozeslaném všem médiím, kde vysvětloval údajné zkresené a nepravdivé informace o kvalitě farmářského hokeje. Byl 5. listopad 1989, když se 22letý útočník tehdejšího Gottwaldova na Pearsonově mezinárodním letišti v Torontu nenápadně ztratil v pravé a nenasedl do letadla. Přitom netušil, že za 12 dnů česká Československo sametová revoluce.

„Pravidelně jsem dostával pozvánky na tréninkový kemp do Edmontonu a tehdejší československý komunistický svaz mně neschválil odejít. Cítil jsem to jako křivdu,“ vysvětluje pro seriál Deník svůj tehdejší životní krok dnes 46letý Kapusta, který své první dvě trefy v nejvyšší soutěži vstřelil Dominiku Haškovi a zblízka poznal další legendy českého i světového hokeje.

Trojnásobný mistr české extraligy po zisku titulu v mateřském Zlíně v roce 2004 ukončil aktivní kariéru a vrátil se do zámoří trénovat děti v

slovensko bylo v hlubokém komunistickém systému. Před námi to bylo vyslovené tajeno a ani jsem nevěděl, co to znamená být draftovaný. Já jsem se to dozvěděl až dva nebo tři měsíce později.

Amerika vám přirostla k srdci, takže svého kroku nelitujete?

Rozhodně ne. Zkušenosti, které jsem získal hraním, cestováním a možnostmi, které zde mám, jsou cenné nejen pro mě, ale především pro manželku a děti. Získají zde vzdělání a fakt, že mohou dělat v životě, co chtějí, je k nezaplacení. Rád se však vracím do České republiky, kde každoročně pořádám tréninkový tábor. Ve svém družstvu mám dokonce dva kluky z Evropy, Čecha a Slováka. Rád bych pokračoval ve vzájemné spolupráci, bez toho, abych někomu bral hráče. Umožňuji českým mládežnickým týmům přicestovat do Kalifornie, sehrát šest zápasů, zakusit atmosféru utkání NHL, Disneylandu nebo Hollywoodu. Chtěl bych poskytnout možnost studia, aby si zkusili zdejší život. Ale vždy přejí, aby se vrátili a prosadili se do seniorského zlínského týmu a třeba se jednou vrátili, ale již do NHL.

Právě tam jste se ale během šesti let strávených v zámoří nikdy nedostal, ačkoliv jste byl velmi produktivní. Sen, kvůli kterému jste emigroval, se vám neplnil. Mrzí vás to?

Tehdy jsem na NHL nebyl připravený psychicky. Nevě-

OLEJÁŘ. Tomáš Kapusta odehrál na farmě Edmontonu Oilers v Cape Breton Oilers 210 zápasů, vstřelil 54 gólů a nasbíral 127 asistencí. Do NHL se však nikdy nepodíval. Foto: archiv Tomáše Kapusty

Všichni hráči jeho formátu vystupují velmi seriózně. Vídí, že své místo mají jisté a nějaký mladý kluk je neohroží. Jsou nad věcí a tihle hráči se k vám chovají profesionálně a snaží se vám pomoci. Ostatní, mladší kluci cítí konkurenci, nepřejí vám a starají se sami o sebe. Je to tak i dnes.

V Long Beach jste se setkal se synem Václava Nedomanského, na vojně v Jihlavě s Dariusem Rusnákem. Byly to osobnosti týmu jako Messier?

dák, Luděk Pelc, Zdeněk Venera, Jiří Vodák nebo Luděk Čajka. Co jméno, to významný hokejista. Patří mezi ně i Rosta Vlach nebo Tonda Stavjaňa. Všichni si to vydřeli, ale žádný z nich neměl možnost se dostat do zahraničního špičkového týmu. Možná až v závěru svých kariér. Dnes by většina z nich byla pravděpodobně v NHL. Co oni dali hokeji, se jen tak neví. Kluci dřeli, ať bylo léto, nebo zima.

V Trenčíně jste se zase kromě Ernesta Bokroše potkal i s Vladimírem Růžičkou. Jak jste vycházel s ním?

Neměli jsme spolu nijak zvláštní vztah. Byl hokejovým bohemem. On mě bral jako součást týmu. Byly tam i jiné osobnosti, například Robert Kron a Otto Haščák, se kterými jsem nastupoval v jedné lajně. Právě tito kluci mi pomohli a s nimi jsem si rozuměl. Růžička hrál se Zdenou Cígerem a Kolníkem, což byla naše nejlepší lajna. Byl tam i Látal nebo Seckeráš. Prostě skvělí hráči, kteří toho spoustu dosáhli, přesto byli poctiví a skromní.

V Hámeňině jste díky spolupráci s Radkem Toupalem začal střelecky nejúspěšnější sezonu, když jste nasázel včetně play off 34 branek. Kde se to ve vás vzalo?

Přispěl k tomu právě Radek. Vyhovovali jsme si a spolupráce nám náramně klapala. On hrál na křídle, já na centru a střídali jsme hodně gólů. **A vystřelil jste si nominaci kromě mistrovství světa v německém Dortmundu 1993 i na olympijské hry v Lillehammeru o rok později. Jakou měly i přes konečné páté místo atmosféru?**

Hezky se na ně vzpomíná. Mám odtud nádherné zážitky,

kte- ré mi už nikdo nevezme. Měl jsem možnost poznat pobyt v olympijské vesnici vnímání různých sportů a seznámit se s dalšími českými

sportovci. Mělo to kouzelnou a exkluzivní atmosféru, kterou jinde nezažijete. Jsem rád, že jsem měl možnost být součástí týmu, protože po veškerém trámení a snažení byl národák mým cílem. Světový šampionát a celkový bronz považují i vzhledem ke své produktivitě za největší úspěch na mezinárodní úrovni.

Na obou akcích jste hrával pod velením lidového trenéra Ivana Hlinky. Jak na vás zapůsobil?

Jako velmi seriózní člověk. Ke mně se vždy choval profesionálně. Snad všichni hráči ho měli rádi a respektovali. Měl obrovské charisma. Miloval hokej a snažil se mu vrátit to, co od něj získal. Nebyl typem trenéra, který by měl do detailu rozpracované drily a systémy. Ale dokázal mluvit s lidmi, byl typický vůdce, který tým uměl semknout.

Na úspěšné týmy jste měl vůbec cích. Jste trojnásobným českým šampionem, první dva tituly jste slavil ve Vsetíně, poslední v mateřském Zlíně. Cím se od předchozích lišil zlínský titul v roce 2004?

Ve Vsetíně jsem měl formu. Byl jsem v psychické i fyzické pohodě. Strávil jsem tam celé dvě sezony a byl součástí mužstva. Ve Zlíně jsem přišel do rozjetého týmu a to je vždy těžké. Trvalo mi pár týdnů, než jsem se sžil s ostatními. Byla to velká změna. U nás je trochu jiná kultura a trvalo mi se do toho zpět dostat a také se vrátit do povědomí veřejnosti. Ze začátku jsem na návrat nebyl dostatečně připravený, jak bych si přál, především pak po fyzické stránce. Trenér už měl zažité nějaké představy o tom, jak by měl tým hrát. Většinou jsem lajn jen doplňoval a hrál jsem zrovna tam, kde bylo potřeba.

Ve Vsetíně jste byl také mnohem produktivnější.

Tam jsem byl v plné formě. Také mi pomohlo, že jsem hrál s velmi dobrými hráči. Chodil jsem na přesilovky i oslabení a to pomůže každému hráči. Neměl jsem si tam na co stěžovat. Prožil jsem tam krásné dva roky. Ve Zlíně jsem naskočil do rozjetého vlaku. Kluci už měli svá místa a trenér věděl koho, jak a kam použít. Byli tam jasné vazby a vztahy. Přijal jsem to jako fakt a byl jsem vděčný za to, jak to nakonec dopadlo. **Prožíval jste všechny tituly stejně intenzivně?**

Ve Zlíně jsem to už vše bral s odstupem. Věděl jsem, že končím svou aktivní kariéru a vychutnával jsem si titul s tím, že je to něco, co už se nikdy nebude opakovat. Užival jsem si atmosféru celého roku, nikoliv jen tříměsíčního pobytu ve Zlíně. Rozhodně jsem bujaře neslavil. Tenkrát mi bylo 37 let a spíš jsem si vše užíval vnitřně s rodinou. Ve Vsetíně jsem naopak přemýšlel, co bude dál.

Před příchodem do Zlína jste hrával v zámoří. Proč jste se vůbec rozhodl vrátit?

Nepočítal jsem s tím, ale musel jsem si něco osobního vyřídit v České republice. Proto jsem v lednu přicestoval a zůstal pár měsíců. Kontakt byl vzájemný a Zlín jsem se nabídl a oni na to přistoupili. Ani jsem nechtěl hrát za jiný tým, vždy jsem si přál zakončit kariéru ve Zlíně. Vždyť mně umožnil nastartovat v 16 letech hokejovou kariéru a dostat se do národáku. Naskočil jsem do týmu, který byl rozjetý, byla tam výborná parta. Byl jsem rád, že jsem se mohl podílet nejen na

Tomáš Kapusta

Narozen: 23. 2. 1967 ve Zlíně.
Rodina: ženatý, manželka Margita, dcera Karolínka (narozena ve Finsku), syn Samuel (v Americe). **Draft NHL:** 1985 Edmonton Oilers v 5. kole.
Největší úspěchy: 3x mistr české extraligy (2x Vsetín 1997, 1998, Zlín 2004), 1x vicemistr extraligy (Zlín, 1999), bronz na MS 1993, 1x stříbro na MS do 18 let (1984), 2x stříbro na MS do 20 let (1985, 1987), nejlepší střelec finské eliteserien (1993), účast na OH v Lillehammeru (1994).
Premiéra v nejvyšší soutěži: 11. října 1983, 9. kolo: Jihlava – Gottwaldov 7:1. Nastoupil na křídle čtvrtého útoku s Buřičem a Dobiáškem. „Trenér Haber mě jako šestnáctiletého povolal na zápas do Jihlavy. Na to utkáni v životě nezapomenu. Pamatuji si, že jsem odehrál jen jednu třetinu a byl jsem z toho celý vyjukaný. Myslim, že jsme prohráli. Bylo to pro mě překvapení, ale zároveň mně to připravilo cestu do dalších let.“
Premiérová branka v nejvyšší soutěži: 25. září 1984, 2. kolo: Pardubice – Gottwaldov 2:2. Kapusta vstřelil obě branky svého týmu Dominiku Haškovi. „Bylo to tehdy za trenéra Uhera. Vzpomínám si na tu druhou branku, kterou jsem vstřelil po blafáku do backhandu. Byl to moc hezký pocit.“

zlatu, ale i na stříbro v roce 1999. A v roce 2004 už vše dokonce vyšlo nejlépe, jak mohlo. Poté jsem skončil svou kariéru a vrátil se do Spojených států, absolvoval bakalářské studium a získal učitelský diplom v oboru historie. Věděl jsem, že musím začít nový život.

Máte ambice se jednou do NHL prosadit jako trenér?

Takové cíle nemám. Hokej jsem hrál celý život a i po skončení aktivní kariéry dělám, co mě baví a naplňuje. Je to zároveň slušné zaměstnání, které mě a mou rodinu živí. Práce s mládeží je velmi různorodá. Není to jen o tréninku na ledě. Je kolem toho spousta práce i mimo něj. Ve Spojených státech je tato práce možná jiná než u nás v České republice. Mládež je rozdělená do nejrozličnějších kategorií. Já mám na starost výchovu mládeže od nejmenších od šesti let po osmnáctileté. Neříkám, že se tomu budu věnovat celý život. Může se stát, že mě hokej přivede zpět do Evropy, ale momentálně mám rodinu tady. Dokud mi děti chodí do školy ve Spojených státech, zůstanu v zámoří. Je totiž pro mě a mou rodinu důležité, abychom měli zájem. Aby to nebyla činnost z roku na rok, ale naopak měla dlouhodobější perspektivu.

Takže ve vašich plánech je možnost návratu do Evropy?

Nemíním v Evropě trvale žít. Ale kdyby se naskytna dobrá nabídka, neříkám, že bych do Evropy nešel trénovat. **Čerpáte z vlastních zkušeností, které jste nasbíral během aktivní kariéry?**

Mládežnický hokej je trochu jiný, proto i koučing je odlišný. Nejvíce čerpám z vlastního pocitu. Jak se podle mě má hokej hrát a co je pro něj důležité. Je těžké to někde vyčíst, musíte to cítit na svém těle. Musíte vědět, co máte klukům i holkám vysvětlit a jakým způsobem reagovat na rozvoj jednotlivých hráčů, týmů i věkových kategorií. Bez toho, abych hrál hokej, bych tuto práci nemohl dělat. Stále přitom hokej hraji pro zábavu. **Vyznáváte metodu cukru a biče?**

Tohle rčení nemám moc rád. Je to velmi komplikované určit. Doba i lidé se mění. Mládež má dnes hodně možností, čemu se může věnovat. Je těžké rozlišit, jestli na někoho platí cukr nebo bič. Musíte být především sám sebou a okolí vás musí respektovat za to, co děláte. V některém období je nutné přitlačit, jindy zase ubrat. Každý hráč je jiný a člověk musí vycítit, jak se k různým lidem má chovat.

CO DNES DĚLÁ MISTR EXTRALIGY 2004 TOMÁŠ KAPUSTA?

„Působím ve Spojených státech jako trenér mládeže v organizaci Wildcats Hockey ve Anaheim a bydlím s rodinou v Long Beach. Předtím, než jsem se dostal do Anaheimu, jsem pracoval v organizaci junior Kings, což je také mládežnická organizace.“

organizacích Los Angeles Kings a Anaheim Wildcats. Třeba i syna slavného ruského útočníka Igora Larionova. **Jak se vše tenkrát na torontském letišti seběhlo?**

Odjížděli jsme do Winnipegu a v mezipřistání v Torontu při návratu do vlasti jsem se nevrátil se zbytkem výpravy. Zůstal jsem na letišti. Je pravda, že Edmonton o mě měl zájem delší dobu. (Přemýšlel.) Dopředu jsem ale emigrovat neplánoval. Věděl jsem, že je to jedna z mých posledních šancí se dostat do NHL. Bylo mi 22 let, což už pro soutěž není úplně nejmladší věk. Proto jsem cítil, že jestli se chci dostat, musím jít hned. Samozřejmě jsem nevěděl, co se bude dít a jaké změny u nás v naší republice nastanou. Ale takhle se na to nemohu dívat. **Jak reagovali rodina, klub a přátelé? Byli překvapení z vašeho rozhodnutí?**

Bylo to velmi komplikované a psychicky těžké. Ale postupně se vše vykrystalizovalo, že všichni byli spokojeni.

Neuměl jste řeč, nikoho jste tam neznal. Jaké byly vaše první měsíce v Kanadě?

Bylo to velmi náročné. Tím si prošlo asi hodně hráčů, kteří se rozhodli emigrovat. Nejen že jsem neuměl řeč, ale bylo to velmi psychicky náročné s tím, že jsem opustil zemi i mužstvo, ve kterém jsem hrál a musel začít znova si budovat své postavení. Podřízl jsem pod sebou větve a musel šplhat, abych se někde uchytil. Těžko se to vyjadřuje slovy.

Již v roce 1985 jste byl draftovaný Edmontonem Oilers. Jak tenkrát draft probíhal? Bylo to stejně slavnostní a mělo to punc výjimečnosti, jako je tomu dnes? (Rozesměje se.) Mnozí mladí hráči by to dnes asi nedokázali pochopit. Tehdy jsme nevěděli, že nějaký draft existuje. V zámoří už tehdy měl stejnou kulturní odezvu. Akorát Česko-

děl jsem, co to obnáší. Rozhodoval jsem se sám a nevěděl jsem, jak těžké je se dostat do NHL. Toho, že jsem se tam nedostal, nelituji. Beru to pozitivně. Mohl jsem se vrátit zpět do Evropy, hrát v elitních týmech ve Finsku, dostat se do národáku a hrát na olympijských hrách. Vše vyšlo, jak vyjít mělo.

Tenkrát jste hrával na farmě Edmontonu v Cape Breton Oilers. Měl jste možnost se setkat s legendárním útočníkem Gretzkým nebo jinými osobnostmi NHL?

Tehdy mě hned poslali do Edmontonu a strávil jsem tam jeden týden. Bohužel bylo to v roce, kdy byl vyměněný do Los Angeles právě Wayne Gretzky. Naopak přišel Petr Klíma i Mark Messier. Právě on byl největší postavou klubu. Působili tam třeba i Craig MacTavish a Kevin Lowe. S těmito hráči jsem se setkal. Později i s Klímou jako trenérem, kdy jsme proti sobě trénovali mládežnické týmy. Bohužel jsem tam strávil jen týden. Poté mě poslali na farmu do Cape Breton Oilers, kde jsem byl další tři roky. Povolali mě zpět vždy jen na tréninkový tábor, odehrál jsem exhibici a poslali mě zase zpět. Byla jiná doba. Bylo vše složitější než dnes. Přišel jsem v roce, kdy Oilers vyhráli Stanleyův pohár a bylo velmi těžké se do prvního týmu prosadit. **Jak na vás Mark Messier působil?**

Jistě. S Nedomanským jsme hrávali společně ve formaci jednu sezónu. A vše probíhalo v klidné atmosféře. I Rusnáka byl fajn chlap i dobrý hokejista. Hrávali jsme i za reprezentaci národního týmu. Libilo se mi, jak prožíval hokej. Byl cílevědomý a cítil záostřivost. Měl už něco za sebou, zahrál si i v zahraničí, ale nikdy neměl možnost zkusit NHL. Byl to typově podobný kluk jako ze Zlína Zdeněk Čech, Jirka Vo-

